

ombudsman

už 20 let pomáháme bez rozdílu

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno

Sp. zn. Pl. ÚS 32/21

Navrhovatel: **Okresní soud v Olomouci**
tř. Svobody 685/16
771 38 Olomouc

Vedlejší účastníci: **JUDr. Stanislav Křeček, veřejný ochránce práv**
(naše sp. zn. 27/2021/SZD/HB, naše č. j. KVOP-42388/2021)

Návrh na zrušení ustanovení § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyjádření vedlejšího účastníka – veřejného ochránce práv

Systémem datových schránek

Vyrozumění o vstoupení veřejného ochránce práv do řízení

I. Výzva Ústavního soudu

Dne 10. září 2021 jsem obdržel výzvu ke sdělení, zda jako vedlejší účastník vstoupím do řízení o návrhu na zrušení ustanovení § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů. Podle daného ustanovení funkce soudce zaniká uplynutím kalendářního roku, v němž soudce dosáhl věku 70 let. Navrhovatel (Okresní soud v Olomouci) se ztotožnil s argumentací žalobce (soudce), podle které napadená právní úprava zakládá diskriminaci z důvodu věku, jejímž důsledkem je porušení práva na svobodnou volbu povolání podle čl. 26 Listiny základních práv a svobod.

II. Vstup do řízení

Rozhodl jsem se, že využiji svého procesního práva podle § 69 odst. 3 zákona o Ústavním soudu¹ a do řízení vstoupím. O této skutečnosti jsem informoval Ústavní soud dne 17. září 2021. Níže zasílám své odůvodněné vyjádření.

Vyjádření vedlejšího účastníka – veřejného ochránce práv

I. Uvedení do problematiky

Jako veřejný ochránce práv mám povinnost prosazovat právo na rovné zacházení se všemi osobami bez ohledu na jejich věk.² V této souvislosti se na mě a mé předchůdce ve funkci obrátili lidé, kteří se cítili být diskriminováni tím, že podle zákona nemohli po dosažení určité věkové hranice pokračovat ve své dosavadní práci. Ochránce se doposud nezabýval stížností soudce, který by namítal diskriminaci v důsledku navrhovatelem rozporované právní úpravy. V minulosti však ochránce zaujal stanovisko k právní úpravě, podle které služební poměr státních zaměstnanců skončí dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž státní zaměstnanec dovrší věk 70 let.³ Dospěl tehdy k závěru, že dotčené ustanovení zákona o státní službě není diskriminační.⁴ Domnívám se, že argumenty, z nichž vychází tento závěr, lze využít i při posuzování navrhovatelem rozporované úpravy, byť s přihlédnutím ke specifickému postavení soudců a soudkyň.

1 Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

2 Ustanovení § 1 odst. 5 ve spojení s ustanovením § 21b zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

3 Ustanovení § 74 odst. 1 písm. h) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

4 Stanovisko veřejného ochránce práv ze dne 28. ledna 2019, sp. zn. 320/2019/VOP, dostupné z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/7008>.

II. Poznatky z praxe veřejného ochránce práv

Při své činnosti hodnotím namítané diskriminační jednání především z pohledu povinností vymezených **antidiskriminačním zákonem**.⁵ Podle něj se diskriminací zejména rozumí situace, kdy se ve vymezených oblastech zachází s jednou osobou méně příznivě než s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to na základě zakázaných diskriminačních důvodů.⁶ V případě věkového omezení pro soudce a soudkyně je zde sice jak zákonem chráněná oblast (výkon práce v podobě soudcovské funkce), tak i diskriminační důvod (věk), ale přesto nelze záležitost věcně posuzovat v režimu antidiskriminačního zákona. Maximální věkový limit pro soudce je totiž výslovně stanoven zákonem o soudech a soudcích, tedy právním předpisem stejné právní síly. Antidiskriminační zákon přitom výslovně předpokládá, že jiné zákony vymezí další přípustné formy rozdílného zacházení. Zákonem stanovené věkové limity však musí být v souladu s evropským a ústavním právem.⁷

Lze tak konstatovat, že napadené ustanovení nezakládá diskriminaci podle zákonných předpisů.

Právo EU a judikatura Soudního dvora EU

Právo EU je pro posouzení předložené otázky stěžejní, neboť je přímo použitelné a v případě rozporu s vnitrostátním právem může mít aplikační přednost.

Zákaz diskriminace z důvodu věku je v právu EU považován za jednu z obecných zásad⁸ a pro oblast zaměstnávání jej podrobněji vymezuje směrnice Rady 2000/78/ES⁹ (dále jen „rámcová směrnice“).

Rámcová směrnice stanoví obecný rámec pro boj s diskriminací na základě náboženského vyznání či víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v zaměstnání a povolání, s cílem zavést v členských státech zásadu rovného zacházení.¹⁰ Diskriminaci pak směrnice definuje obdobně jako český antidiskriminační zákon.¹¹

Ne každé nerovné zacházení z důvodu věku je však diskriminací ve smyslu rámcové směrnice. Její článek 6 odst. 1 totiž říká, že rozdíly v zacházení na základě věku nepředstavují diskriminaci, jestliže jsou v souvislosti s vnitrostátními právními předpisy objektivně a rozumně odůvodněny legitimními cíli (zejména legitimními cíli politiky zaměstnanosti, trhu

5 Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

6 Ustanovení § 2 odst. 3 antidiskriminačního zákona.

7 Ustanovení § 7 odst. 4 antidiskriminačního zákona, viz např. KVASNICOVÁ, Jana; ŠAMÁNEK, Jiří a kol.: Antidiskriminační zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015, ISBN 978-80-7478-879-6, s. 250.

8 Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 11. 2005, *Mangold*, C-144/04, s. I-09981, bod 75.

9 Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. 11. 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.

10 Čl. 1 rámcové směrnice.

11 Čl. 2 odst. 2 písm. a): „Přímou diskriminací se rozumí, pokud se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci na základě jednoho z důvodů uvedených v čl. 1.“

práce a odborného vzdělávání), a jestliže prostředky k dosažení uvedených cílů jsou přiměřené a nezbytné.

Souladem rámcové směrnice s vnitrostátními právními úpravami stanovujícími maximální věkovou hranici pro výkon určitého povolání se již několikrát zabýval Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“). Rozhodoval například o povinném odchodu univerzitních profesorů do důchodu ve věku 68 let¹², o maximální věkové hranici 68 let pro výkon činnosti smluvního zubního lékaře¹³ či o povinném odchodu státních zástupců do důchodu ve věku 65 let¹⁴. Ve všech těchto případech SDEU konstatoval, že směrnice takovým ustanovením vnitrostátních zákonů nebrání, jestliže sledují legitimní cíl a prostředky k jeho dosažení jsou přiměřené a nezbytné.¹⁵

Výjimku v tomto směru představoval případ Maďarska, které zákonem stanovilo, že služební poměr soudců, státních zástupců a notářů povinně zaniká při dovršení věku 62 let. V tomto případě SDEU dospěl k závěru, že Maďarsko nespĺnilo své povinnosti dle rámcové směrnice. Problém nicméně neviděl v samotné věkové hranici, nýbrž v jejím náhlém a podstatném snížení bez přijetí odpovídajících přechodných ustanovení.¹⁶

Ve výše zmíněné judikatuře uplatňuje SDEU v zásadě jednotný postup. Za účelem posouzení souladu vnitrostátní právní úpravy s rámcovou směrnicí se postupně zabývá tím, (1) zda dotčené ustanovení spadá do působnosti směrnice, (2) zda zavádí rozdílné zacházení na základě věku, a v případě kladné odpovědi, (3) zda je takové rozdílné zacházení opodstatněné dle čl. 6 odst. 1 směrnice. První dva kroky většinou nečiní velké obtíže, proto je typicky rozhodující posouzení opodstatněnosti rozdílného zacházení. V tomto kroku SDEU zkoumá existenci legitimního cíle a přiměřenost a nezbytnost použitých prostředků.

Za legitimní cíl SDEU uznává zejména snahu o dosažení vyváženější věkové skladby a rozložení pracovních příležitostí mezi generace¹⁷ či omezení nezaměstnanosti a podporu zaměstnávání mladých lidí¹⁸. SDEU je totiž toho názoru, že soužití různých generací může díky možnosti výměny zkušeností napomáhat zlepšení kvality plněných činností.¹⁹ Nutno

12 Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 11. 2010, *Georgiev*, C-250/09 a C-268/09, s. I-11869.

13 Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 1. 2010, *Petersen*, C-341/08, s. I-00047.

14 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 7. 2011, *Fuchs a Köhler*, C-159/10 a C-160/10, s. I-06919.

15 Rozpor s rámcovou směrnicí SDEU neshledal dokonce ani v některých případech vnitrostátní právní úpravy umožňující soukromému zaměstnavateli ukončit pracovní poměr, jakmile zaměstnanec dosáhne určitého věku. Viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 10. 2007, *Palacios de la Villa*, C-411/05, s. I-08531; rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 3. 2009, *Age Concern England*, C-388/07, s. I-01569; rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 10. 2010, *Rosenbladt*, C-45/09, s. I-09391; rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 7. 2012, *Hörnfeldt*, C-141/11. Z případů, kde SDEU shledal rozpor s rámcovou směrnicí, lze jmenovat rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 9. 2011, *Prigge a další*, C-447/09, s. I-08003, týkající se věkové hranice 60 let pro výkon činnosti pilota stanovené v kolektivní smlouvě.

16 Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 11. 2012, *Komise v. Maďarsko*, C-286/12.

17 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Fuchs a Köhler*, C-159/10 a 160/10, bod 50, či rozsudek Soudního dvora ve věci *Petersen*, C-341/08, bod 65.

18 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Palacios de la Villa*, C-411/05, bod 64, či rozsudek Soudního dvora ve věci *Georgiev*, C-250/09 a C-268/09, bod 45.

19 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Fuchs a Köhler*, C-159/10 a 160/10, bod 49.

podotknout, že není třeba, aby dotčená vnitrostátní právní úprava sledovaný cíl výslovně upřesňovala. Stačí, když jej lze identifikovat na základě jiných skutečností vycházejících z kontextu věci.²⁰

V otázce přiměřenosti SDEU zkoumá, zda lze zvolenými prostředky dosáhnout sledovaného cíle. Ponechává však členským státům v tomto ohledu značný prostor pro uvážení.²¹ Za logické například SDEU označil stanovení povinného odchodu do důchodu za účelem usnadnění přístupu mladých pracovníků k povoláním, v nichž je počet pracovních míst omezen.²²

Co se týče nezbytnosti, SDEU zdůrazňuje nutnost nahlížet ji v kontextu, tedy zohlednit jak újmu, která může být způsobena dotčeným osobám, tak výsledný společenský prospěch.²³ Povinný odchod do důchodu podle SDEU například nezasahuje nadměrně do legitimních požadavků pracovníků, jestliže mají v daném věku nárok na dávky starobního důchodu.²⁴

Posouzení předložené otázky z pohledu práva EU

Vztáhnou-li východiska judikatury SDEU na předloženou otázku, lze se na dotčené ustanovení zákona o soudech a soudcích podívat pohledem výše popsáního třístupňového testu:

(1) Působnost směrnice

Z hlediska působnosti není pochyb o tom, že rámcová směrnice dopadá na otázku věkového omezení pro soudce a soudkyně, neboť se vztahuje (mimo jiné) na osoby ve veřejném sektoru, pokud jde o podmínky zaměstnání a pracovní podmínky včetně podmínek propouštění.²⁵

(2) Rozdílné zacházení na základě diskriminačního důvodu

Toto omezení zjevně představuje rozdílné zacházení na základě věku. Soudci a soudkyně, kteří dosáhli věku 70 let, se totiž nacházejí v situaci srovnatelné se svými mladšími kolegy, kteří vykonávají stejné povolání. Starší soudci jsou však z důvodu svého věku nuceni automaticky ukončit výkon své funkce.

(3) Legitimní cíl, přiměřenost, nezbytnost

20 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Palacios de la Villa*, C-411/05, bod 57.

21 Tamtéž, bod 68.

22 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Fuchs a Köhler*, C-159/10 a 160/10, bod 58, či rozsudek Soudního dvora ve věci *Georgiev*, C-250/09 a C-268/09, bod 52.

23 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Rosenblatt*, C-45/09, bod 73, či rozsudek Soudního dvora ve věci *Komise v. Maďarsko*, C-286/12, bod 66.

24 Srov. např. rozsudek Soudního dvora ve věci *Palacios de la Villa*, C-411/05, bod 73, či rozsudek Soudního dvora ve věci *Georgiev*, C-250/09 a C-268/09, bod 54.

25 Čl. 3 odst. 1 písm. c) rámcové směrnice. To, že směrnice dopadá rovněž na funkci soudců a soudkyň, vyplývá rovněž z rozsudku Soudního dvora ve věci *Komise v. Maďarsko*, C-286/12.

Cíl, který dotčené ustanovení sleduje, nelze jednoznačně určit, neboť důvodová zpráva v tomto ohledu mlčí²⁶ a nemám k dispozici žádná objasňující vyjádření příslušných státních orgánů. Stejně tak nelze analogicky vycházet z důvodových zpráv k zákonům, které stanoví zánik služebního poměru státních zaměstnanců²⁷ a zánik funkce státních zástupců²⁸ a notářů²⁹, shodně ke konci roku, v němž osoba dosáhla 70 let, jelikož důvodové zprávy k těmto zákonům rovněž neobsahují zdůvodnění stanovení věkového limitu pro zánik služebního poměru nebo funkce.

Pokud by cílem rozporované právní úpravy bylo zapojení mladší generace do rozhodovací praxe soudů, považoval bych jej s ohledem na judikaturu SDEU za legitimní. Naopak bych vůči legitimitě sledovaného cíle byl skeptický, kdyby věkové omezení mělo souviset s představou, že od určitého věku není člověk schopen funkci soudce řádně vykonávat. Takovou paušalizující domněnku lze totiž jen stěží podložit, zvláště v dnešní době, kdy se prodlužuje délka života a i mnoho starších lidí může a chce zůstat pracovně aktivní.³⁰ Domnívám se však, že cílem rozporovaného ustanovení nebyl předpoklad zákonodárce, že soudci starší 70 let nejsou schopni svoji funkci řádně zastávat. Pokud by tomu bylo skutečně tak, neumožnil by zákonodárce, aby tito lidé zastávali natolik významnou funkci, jako je funkce soudce Ústavního soudu.

Na to, že soudci Ústavního soudu a přísedícími mohou být lidé starší 70 let, upozorňuje ve svém podání navrhovatel. SDEU ve své judikatuře skutečně zdůrazňuje, že právní úprava je s to zaručit dosažení dovolávaného cíle pouze tehdy, pokud skutečně odpovídá snaze dosáhnout tohoto cíle soudržným a systematickým způsobem.³¹ Pokud by však cílem rozporované úpravy byla generační obměna soudců, tak v případě soudců ÚS a přísedících

26 Důvodová zpráva k ustanovení, které věkovou hranici pro zánik funkce soudce upravovalo v předchozí právní úpravě (zákon č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích), stanovuje, že „dosažení věku 65 let není obligatorním, ale pouze fakultativním důvodem zproštění funkce. Bude rozhodovat kvalita práce a výkonnost soudce a jeho postradatelnost či nepostradatelnost pro činnost soudu.“. Důvodová zpráva k rozporovanému ustanovení platného a účinného zákona o soudech a soudcích stanoví, že „nově se navrhuje stanovit jako důvod, kdy ze zákona bude zanikat funkce soudce, uplynutí kalendářního roku, v němž soudce dosáhl věku 65 let. Dosavadní úprava též umožňuje, aby soudce byl dosažením určitého věku zproštěn funkce; zda se tomu tak stane či nikoliv, však plně závisí na individuálním rozhodnutí ministra spravedlnosti. Platná právní úprava tak neposkytuje důslednou ochranu soudcovské nezávislosti a umožňuje nerovný přístup k soudcům. Navrhuje se proto věkový limit stanovit zákonem jako bezvýjimečný důvod zániku funkce soudce. Pro zánik funkce přísedícího se věkový limit nezavádí, neboť výkon funkce přísedícího je omezen nedlouhým funkčním obdobím.“.

27 Ustanovení § 74 odst. 1 písm. h) zákona o státní službě.

28 Ustanovení § 21 odst. 1 písm. f) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů.

29 Ustanovení § 11 písm. c) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

30 Ve své praxi jsem se zabýval případem, kdy zaměstnavatel vylučoval zaměstnance požívající starobní důchod z možnosti získat odměnu. Dospěl jsem k závěru, že vylučovat starší zaměstnance z možnosti získat odměnu s poukazem na jejich nedostatky ve výkonu fyzicky náročné práce bez toho, aby zaměstnavatel individuálně posoudil pracovní výkon daných zaměstnanců, je diskriminační. Stejně tak je v rozporu se zákazem diskriminace, pokud zaměstnavatel automaticky vyloučí starší zaměstnance z některé výrobní činnosti bez individuálního posouzení jejich zdravotní způsobilosti k dané práci. Viz zpráva veřejného ochránce práv ze dne 15. února 2021, sp. zn. 1897/2018/VOP, dostupná z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/9014>.

31 Viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 12. ledna 2010, *Petersen*, C-341/08, EU:C:2010:4, bod 53, a rozsudek Soudního dvora ze dne 21. ledna 2021, *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, bod 32.

je tento cíl umožněn skutečností, že jsou do svých funkcí jmenování (respektive volení) pouze na dobu určitou. Je přitom dle mého názoru přípustné, že zákonodárce u přísedících a soudců Ústavního soudu zvolil jiný způsob dosažení tohoto cíle, a to vzhledem k jejich specifickému postavení. Jak je navíc již zmíněno výše, zánik funkce dosažením věku 70 let se netýká pouze soudců, tímto způsobem zaniká rovněž funkce státních zástupců a notářů.

Navrhovatel rovněž ve svém podání Ústavnímu soudu dovozuje, že cílem rozporované úpravy je zajištění soudcovské nezávislosti, přičemž vychází z důvodové zprávy.³² Domnívám se však, že je tento závěr mylný. Důvodová zpráva skutečně u dotčeného ustanovení soudcovskou nezávislost zmiňuje, ovšem pouze v kontextu srovnání s předchozí úpravou, která z pravidla zánik funkce po dosažení 65 let připouštěla výjimky.³³ Co se týče samotného stanovení věkové hranice pro zánik funkce soudce, důvodová zpráva žádné odůvodnění neobsahuje.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že cílem přijetí rozporované úpravy byla snaha o dosažení vyváženější věkové skladby soudců a soudkyň, přičemž ve světle výše zmíněné judikatury tento cíl považuji za legitimní. Vzhledem k absenci relevantních informací v důvodové zprávě však za klíčové v tomto ohledu považuji vyjádření, které pro účely řízení před Ústavním soudem poskytne k návrhu vláda.

Ve vztahu k uvedenému legitimnímu cíli se pak dotčené ustanovení nezdá nepřiměřené. Počet soudců je omezený a snaha regulovat jejich věkovou strukturu je pochopitelná. Stanovení věkové hranice pak k této snaze nepochybně přispívá. Dle mého názoru je splněno rovněž kritérium nezbytnosti, a to s ohledem na omezený zásah do zájmů soudců a soudkyň. Těm je dopředu známo, že jejich služební poměr s dosažením 70 let skončí. Zároveň je v současné době 70 let vyšší věk než zákonem stanovený důchodový věk. Soudci tak mají v té době již v zásadě nárok na starobní důchod jako zdroj příjmu. Nadto je 70 let poměrně vysoká hranice i ve srovnání s případy ze zahraničí, kterými se zabýval SDEU. Za významnou považuji také skutečnost, že zánik funkce soudce po dosažení určitého věku český právní řád obsahuje dlouhodobě a věková hranice se od roku 1991 měnila pouze jednou, když se zvýšila z 65 na 70 let.³⁴

Z těchto důvodů se proto **kloním k názoru, že dotčené ustanovení zákona o soudech a soudcích nepředstavuje diskriminaci ve smyslu rámcové směrnice**, jak ji vykládá judikatura SDEU.

Použitelnost Evropské úmluvy o lidských právech

Na regionální úrovni lze v dané oblasti aplikovat rovněž Evropskou úmluvu o lidských právech (Úmluva). Její Protokol č. 12 obsahuje všeobecný zákaz diskriminace, Česká republika však uvedený protokol neratifikovala. Samotná Úmluva pak ve svém čl. 14 rovněž

32 Podle navrhovatele je přitom tento cíl sám o sobě bezpochyby legitimní. Navrhovatel však zpochybňuje spojitost mezi soudcovskou nezávislostí a věkem soudce a uzavírá, že stanovení věkové hranice nevede ke stanovenému cíli, a neobstojí tak v testu diskriminace.

33 Tímto však nechci rozporovat, že by soudcovská nezávislost stanovením věkové hranice nemohla být dotčena, pokud např. zákonodárce neočekávaně tuto hranici významným způsobem snížil.

34 Srovnej rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 11. 2012, *Komise v. Maďarsko*, C-286/12.

obsahuje zákaz diskriminace, přičemž kritérium věku by bylo možné podřadit pod „jiné postavení“. Uvedený článek je však akcesorický, a musí být tedy vázán na zásah do některého z ostatních práv uvedených v Úmluvě. Úmluva však právo na práci (či na svobodnou volbu povolání) neobsahuje, jelikož tato úprava je v systému Rady Evropy přenechána Evropské sociální chartě, a zdá se nepravděpodobné, že by pro tento účel bylo možné využít jiného práva³⁵ obsaženého v Úmluvě.

Lze tedy dospět k závěru, že akcesorická povaha zákazu diskriminace podle Úmluvy nedovoluje přezkoumání možné diskriminace z důvodu věku, jejímž důsledkem by mohlo být porušení práva na práci či svobodnou volbu povolání z důvodu stanoveného maximálního věkového limitu pro výkon soudce.

Ústavní právo

K porušení práva na rovné zacházení podle Ústavního soudu dochází, jestliže se s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, zachází rozdílným způsobem, aniž by existovaly objektivní a rozumné důvody pro odlišný přístup, tj. pokud odlišnost v zacházení nesleduje legitimní cíl a pokud nejsou použité prostředky přiměřené sledovanému cíli.³⁶ Ve své novější judikatuře již Ústavní soud tyto znaky diskriminace zformuloval do podoby přehledného testu sestávajícího z následujících otázek: „1. Jde o srovnatelného jednotlivce nebo skupiny?; 2. Je s nimi nakládáno odlišně na základě některého ze zakázaných důvodů?; 3. Je odlišné zacházení dotčenému jednotlivci k tíži (uložením břemene nebo odepřením dobra)?; 4. Je toto odlišné zacházení ospravedlnitelné, tj. a) sleduje legitimní zájem a b) je přiměřené?“³⁷

Domnívám se, že vzhledem k podobnosti Ústavním soudem vymezeného testu diskriminace s výše popsáním testem, který lze dovodit z judikatury SDEU, lze uvedené úvahy přiměřeně aplikovat rovněž při přezkumu ústavnosti rozporovaného ustanovení. Podle mého názoru tak toto ustanovení ob stojí také z pohledu ústavně stanoveného zákazu diskriminace.

III. Závěrečný návrh

Z výše uvedených důvodů se neztotožňuji s návrhem stěžovatele, aby Ústavní soud České republiky vydal nález, v němž ustanovení § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zruší pro rozpor s ústavním pořádkem, a navrhuji, aby Ústavní soud České republiky **návrhu nevyhověl**.

35 Nejblíže se jeví právo na soukromý život, resp. právo na ochranu soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy.

36 Srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 42/04 (N 112/41 SbNU 379; 405/2006 Sb.), bod 26, nebo nález Ústavního soudu ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 4/07 (N 249/55 SbNU 397; 10/2010 Sb.), bod 33, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>.

37 Srov. nález Ústavního soudu ze dne 28. 1. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 49/10 (N 10/72 SbNU 111; 44/2014 Sb.), bod 34, nebo nález Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 31/13 (N 138/74 SbNU 141; 162/2014 Sb.), bod 45, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>.

Brno 5. října 2021

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)